

Råd och tips för att underlätta för en elev med synnedsättning

Eleven bör sitta på en ljus men bländfri plats i klassrummet. Undvik motljus. Gardin eller persienn kan förhindra bländning från infallande dagsljus. Ibland behövs komplettering med riktbar arbetsbelysning.

Använd alltid svarta eller mörkblå pennor på skrivtavlan. Se till att pennorna inte är gamla och avger för lite färg. Skriv inte för mycket och tala om vad som skrivs på tavlan. Glöm inte att tavelbelysningen ska vara tänd. När eleven ska läsa är det viktigt att han/hon inte sitter så att det blänker på tavlan.

När eleven arbetar vid dator är det viktigt att kontrollera att det inte bildas störande reflexer i bildskärmen. Tänk på att övre kanten av bildskärmen skall vara i elevens ögonhöjd. Eleven kan ha behov av att komma närmare bildskärmen. Armarna bör vara i rätt vinkel till tangentbordet.

Ha mycket luft på arbetsblad och annat eget material. Skriv gärna med relativt stort teckensnitt, minst 14 punkter. Teckensnitten Arial eller Verdana är att föredra. Se också till att kopiorna är tydliga och har bra kontraster.

Kursiverad text är ofta extra svår att läsa. Textat är lättare att läsa än skrivstil. Svart text på vit botten är oftast bäst vid läsning på nära håll. Undvik att skriva text på bilder. Fonetisk text kan vara extra svårläst.

En del elever med synnedsättning föredrar ett mjukare stift på blyertspennan, eftersom texten då blir fylligare och svartare. Ibland kan det vara lämpligt med kulspets eller tusch. Skriv- och räknehäften med förstärkta linjer kan beställas från Specialpedagogiska Skolmyndigheten.

Om laminat används, välj den matta varianten för att undvika störande reflexer.

Eleven med synnedsättning kan behöva extra tid vid prov, eftersom det ofta tar längre tid att läsa och skriva. Ett alternativ är att få frågorna upplästa och svaren nedskrivna.

Ibland kan en elev med synnedsättning ha svårt att få in längre ord i synfältet. Det går då långsammare att läsa och kan även uppstå svårigheter med stavningen.

Det kan vara svårt att följa med i undervisningen på väggkarta och i kartbok. Eleven behöver stöd i att förstå och lära sig söka i kartbilden.

Fotografier och illustrationer kan vara svåra att tyda. Eleven kan behöva få bilden förklarad för sig.

Många av bibliotekets böcker finns inlästa som talböcker. Kontakta det lokala biblioteket. Läromedel som talbok eller e-bok kan beställas från Specialpedagogiska Skolmyndigheten.

Behovet av omväxling är stort. Det är inte alltid själva ögat som tröttnas. En allmän fysisk och psykisk trötthet kan uppstå till följd av stark koncentration i arbetssituationen. För en elev med synnedsättning tar det mycket kraft och energi att ständigt tolka miljön visuellt. Det är också viktigt att se till att eleven har en god ergonomisk arbetsställning, med möjlighet att variera efter behov.

Eleven kan ofta verka se bättre än vad han/hon i verkligheten gör. Det kan bero på egna strategier, ofta omedvetna, för att hantera synnedsättningen och även dölja omfattningen av den. Han/hon vill inte avvika från de fullt seende kamraterna.

Det kan vara svårt att kommunicera när man inte kan avläsa ansiktsuttryck och gester. Missförstånd kan uppstå. Man kanske inte kan upptäcka sina kompisar på långt avstånd, t ex utomhus. Syntolka – beskriv och berätta med ord - vad som händer i omgivningen. Det är extra viktigt i okända miljöer, som t ex vid utflykter.